

Црквена ојштина Грбице

Свети Јован Златоуст

О брачној љубави

Да ли желите да вам је жена послушна као што је Црква послушна Христу? Онда преузмите на себе исту бригу за њу, какву је на Себе преузео и Христос за Цркву. И, ако би било потребно да за њу дате и свој живот, да претрпите било каква страдања – немојте то да одбијете. Ако будете подвргнути чак и свему томе, нећете ни онда учинити ништа слично ономе што је Христос учинио. Јер, ви заиста то чините за некога са киме сте већ блиски. А Христос је то учинио за некога ко Му је окренуо леђа и ко га је мрзео. И на исти начин као што је Христос ценио такву Цркву, стављајући је поред Својих ногу, њу која Му је окренула леђа, која га је мрзела и презирала, не због претњи и принуде, него управо због Његове неизмерне Љубави, тако, дакле, и ви треба да се владате према својим супругама. Ако вас супруга чак и омаловажава и презире и исмејава, и онда због великог поштовања према њој, својом љубављу и љубазношћу узмоћи ћете да је ставите поред својих ногу. Јер, ништа не утиче снажније од ових спона љубави и љубазности, а нарочито између мужа и жене. Заиста, слугу ће можда

Црквена ојштина Грбице

човек и привезати страхом; али не, ни њега неће, јер ће и он тражити начин да избегне и оде. Али ти свога животног друга, мајку своје деце, извор свих својих радости, не би требало да везујеш страхом и претњама, него љубављу и благом нарави. Јер, какво ће задовољство муж имати, ако са својом женом општи као са робињом, а не као са супругом која га воли по слободној вољи? Чак ако у нечему због ње и пострадаш, не кажњавај је, јер ни Христос није тако учионио. **"И Самоја Себе ѡрегаде за њу да је ѡсвећии и очистии"** Значи, дакле, да Црква није била чиста! Значи, дакле, да је била окаљана и ружна! Дакле да је била недостојна! Ма какву жену да узмеш, никада нећеш узети невесту каква је била Црква када ју је Христос узео. Ти никада не би узео невесту толику отуђену од тебе, колико је Црква била отуђена од Христа! И поред свега тога, Он није зазирао од ње, нити је се гнушао због њене покварености. Желиш ли да ти опишем њену поквареност? Апостол Павле каже: **"Јер сѣе некада били ѣама."** Али погледај само како је она била безобразна: **"Живи у злости и ѣакостии."** Погледај и њену нечистоту, јер беше непослушна, луда... "Па и за такву Господ је, ипак, положио Свој живот!...

Не тражите од своје жене оно што она не може да има. Видите ли да је Црква све што има, добила из руке свога Господа? Он ју је учинио славном, Он ју је учинио чистом, Он ју је учинио непорочном. Не окрећи леђа својој жени због њених недостатака. Жену твоју створио је Бог. Ти не осуђујеш њу, већ Онога Који ју је створио. Шта жена може да учини? Не хвали је због њене лепоте. Похвала, мржња и љубав засноване на спољашњој лепоти извиру из нечистих душа. Трагај за лепотом њене душе. Подражавај Женику Цркве. Спољна лепота је пуна преваре и разврата и наводи људе на љубомору, а често и на маштање о ружним стварима. А да ли пружа неко задовољство? Можда за месец или два, или у најбољем случају за годину дана, али не задуже. Дивљење ишчезава услед блискости. Међутим, зла која настају од спољашње лепоте, остају: гордост, лудост, охолост. Љубав која је започела на здравом тлу остаје верна и пламена, јер је загледана у лепоту душе, а не тела. Кажи ми шта има лепше од неба? Шта лепше од звезда? Опиши које год хоћеш тело, па ни једно није тако лепо. Причај ми о било чијим очима, нема их које онако светлуцају. Када су звезде биле створене, сами Ангели су их гледали са дивљењем, а и ми их са чуђењем посматрамо али не с онаквим као некада. То је због лоше

Црквена ојшћина Грбице

навике. Ствари нас не узбуђују у истом степену. А колико је то тачније у односу на жену! Па ако неком случајношћу још дође и болест, све је одједном пропало.

Тражи у жени нежност, смерност и благост. То су ознаке лепоте. А не треба да тражиш у њој само телесну љупкост, нити да је кажљаваш што је нема, јер она за то уопште није крива. Зар не видите како су многи људи, живећи с лепотицама, недостојно завршили свој живот, а колико их је који су живели са женама не баш велике лепоте, па су доживели изразито дубоку старост у великој радости? Избришимо "*ману*" о којој је писано, изгладимо "*боре*" које су је изнутра наружиле, одбацимо "*мрље*" које су на души. То је лепота коју тражи Бог. Потрудимо се да жена буде лепа у очима Божијим, а не у нашим...

"Па и ви, сваки поједини да воли своју жену као самога себе, а жена да се боји мужа" (Еф. 5,33). Заиста од свих поступака, то је тајна, стварно велика тајна, да човек остави онога ко му је дао живот и ко га је отхранио, и ону која је претрпела њега ради порођајне муке, да остави оне који су га обасули толиким добротинствима, оне са којима је био у најприснијој вези, и да се сједини с неким ко му је дотле био непознат, и ко није имао ништа заједничко са њим дотад, и да ту жену поштује више него све друге. Заиста је то тајна. Па ипак, родитељи нису ожалосћени кад се ово деси, него кад се не деси. Они су радосни кад се на то троши њихов новац.

Заиста, велика тајна! И то таква која је препуна мудрости! Ипак, ово није речено само ради мужа, већ и ради жене, да је "*он воли као своје тело, као Христос Цркву*", а жена да се боји свога мужа. Он не поставља (Павле) само дужност љубави, него шта још? Да се она боји свога мужа. Жена је други степен власти: она не треба да тражи једнакост, јер је она под влашћу главе (мужа). Али ни муж да је не омаловажава као да је она у потчињености, јер је она тело. Ако глава презире тело и сама ће умрети. Стога нека јој он са своје стране пружи љубав као награду за њену послушност. На пример, нека се руке и ноге и сви остали делови тела посвете служби главе, али нека се глава брине за тело, водећи рачуна да оно само у себи има разлог свога постојања. Ништа не може бити боље од ове слоге...

Снабди је (жену) свачим. Уради све за њу и поднеси све тегобе ради ње... Неопходност ситуације ти то налаже. "*Човек треба да остави*

Црквена ојшћина Грбице

оца и мајтер своју". Видите, ово је спољни пример .Али Господ не каже *"и оне ће боравићи са њом"*, него *"ѿрионуће њој"* и на тај начин показује блискост везе и искреност љубави. Али Он није задовољан овим. Он иде и даље и додаје да би објаснио, да двоје више нису двоје. Али не каже да су њих двоје *"један дух"*. А не каже ни да су *"једна душа"* (јер је ово бећ откривено и могуће за свакога). Него каже да су *"једна плот"*. Жена у ствари има другостепену власт, поседује огромну једнакост у достојанству. Али, истовремено, мужу припада донекле надмоћнија улога. На овоме је засновано благостање домаћинства. Јер, свети Павле је узео онај други доказ, пример Христа и Цркве, да би доказао да мужеви не треба само да воле, него и да управљају: *"да би она могла да буде, каже св.Павле, светиа и без мане"*...

Тражите ствари које припадају Богу, и све ће остало што припада човеку ускоро следити овоме. Поучи своју жену и цела ће твоја породица бити у реду и хармонији. Чујте шта каже свети Павле: *"Ако ли жене желе да науче нешто, нека код куће ѿићају своје мужеве"* (1.Кор.14,35). Ако уредимо своју кућу на овај начин бићемо кадри да управљамо и Црквом. Јер, заиста, породица је мала Црква. Ми можемо да све друге превазиђемо (у савршенству и угледу) ако постанемо добри мужеви и добре жене.

Не прижељкујмо богатство ни високе друштвене положаје, који су спољашњи, него тражимо истиниту племенитост која је у души. Никоме животни циљ не би смео да буде да се преко жене обогати. Такво богатство је ниско и срамно. Не сме никако!... *"Јер, који хоће да се бојатије уѿадају и искушење и замку, и у многе луде и ѿоубне жеље, које ѿурају људе у ѿројаси и ѿоѿбао"* .Не тражи да добијеш од своје жене велико богатство и видећеш да ће све остало ићи добро. Кажи ми ко је луд да превиди најважније, да би обратио пажњу на оно споредно? А међутим, на нашу жалост, то је оно што се догађа... Ако имамо сина, бринемо се како да му нађемо богату жену, а не како да он развија карактер пун врлине, не – како да се развије у личност која се добро влада, него – како да остане добростојећи човек. Када се дамо на неки посао, ми не бринемо за то да га обавимо без греха, него за то како да нам више зараде донесе. Све је посатло новац и зато је све искварено и разорено, јер нас је обузела страст за новцем.

Ако сте склони да примате госте или да приређујете ручкове, ту не би смело да буде ничег неуредног или нескромног. И, ако наиђеш на неког сиромашног, светог човека, позови и њега, јер и он, чим крочи у

Црквена ојштина Грбице

дом, може донети Божији благослов. Овде бих додао још једну ствар. Нико од вас нека не жуди дасе ожени богаташицом, него радије сиротом. Када богата уђе у кућу, неће донети велико задовољство својим новцем, само ти може досадити приговарањима и захтевањима која превазилазе оно што је собом донела, досадити непоштовањем, претеривањима, јаловим разговорима. Јер, може да ти каже: **"Још нишџа џвоје нисам џошрошила. Још увек носим своје сојсџвене хаљине, које сам куйила новцем наслеђеним од својих родитџеља!"**.

Шта говориш, жено? Зар још увек носиш своје сопствено? Шта може бити страшније од оваквог начина изражавање? Ти више немаш ни тело које би било само твоје (јер си га браком дала у заједницу), па зар имаш свој новац? После склапања брака, ви више нисте двоје, него сте постали једна плот, па зар су ваши имеци раздвојени, а не сједињени? Та опака страст за новцем! Вас двоје сте постали једно лице, једно живо створење, зар још можеш да кажеш **"моје сојсџвено"**?! Ту проклету и одвратну реч донео је сам ђаво... Богатство није само по себи зло, него је погубан онај склоп ума који не зна како да се служи новцем и цени га више од свега на свету! Дај јој те поуке заједно са осталим, али учини то са много саосећања. Јер, врлински живот има у себи много тога што је тешко спровести, нарочито за младу и неискусну жену. Када год је учиш правој мудрости, гледај да и сам будеш смирен и да твоје опхођење буде пуно милосрђа и доброте.

Изнад свега, одстрани из њене душе појам **"моје и џвоје"**. Ако она каже реч **"моје"**, запитај је: **"Које сџвари називаш својима? Јер, сџварно, ја не знам шџа би џо мојло биџи. Шџо се мене џиче, ја немам нишџа шџо би било моје сојсџвено: Зашио кажеш џо је моје, кад је све џвоје?..."** Али, пусти је нек слободно и каже такве ствари. Зар не знаш да се са децом опходимо исто тако? Док ми нешто држимо, дете то дограби и хоће да дохвати још нешто. Ми му то дозвољавамо и кажемо: **"га, џо је џвоје и џо је џвоје"**. Учини исто и са женом, јер она има ђуд мање или више као дете. Ако каже **"џо је моје"**, ти кажи - **"џа све је џвоје, и ја сам џвој"**. Ово није ласкање, него израз пун мудрости. Њиме ћеш моћи да стишаш њен гнев и окончаш њено незадовољство. Ласкање је ако човек наступа нечасно, имајући на уму подлу побуду. Овде је, међутим, у питању побуда најчаснија. Кажи јој тада: **"И ја сам џвој, деџе моје"**. Свети Павле... вели: **"Жена не расџолаже својим џелом, неџо муж, истџо џако ни муж не расџолаже својим џелом, неџо жена. Ако ја не расџолажем својим џелом, неџо више џи сама, колико је онда још"**

Црквена ојшћина Грбице

већа твоја власћ над мојом материјалном имовином".. Оваквим речима чвршће ћеш је везати за себе, постидећеш ђавола...

И још нешто. Не зови је никада само именом, него додај уз то речи тепања, са пуно поштовања и љубави. Ако јој ти указујеш поштовање, она неће тражити почаст од других. Неће пожелети похвале од других, ако куша радост похвале која јој долази од тебе. Њу стави пре свега осталог, у свакоме погледу...тако ћеш је убедити да не слуша никога другог и да не обраћа пажњу ни на кога другог на свету, изузев тебе. Учи је да се боји Бога, и сва добра потећи ће из те поуке као из извора, а кућа ваша биће испуњена хиљадама благослова. Ако тражимо савршено, онда несавршени и другостепени дарови Благодати долазе сами од себе. Јер, Господ каже:

"Ишћине прво Царство Небеско, а све остало догаће вам се !"...